

INGINERIA – PROFESIUNE LIBERALĂ

Ing. ec. Dan Ion OPREA,
Consultant independent

Inginer constructor hidrotehnist, a absolvit Institutul de Constructii – București în 1987. Master în management strategic în 1996, la Academia Română de Management– Fundația Universitară Hyperion '89.

Doctor în științe economice în 2003, la Academia de Studii Economice din București. Este consultant independent – persoană fizică autorizată. Autorizat MTCT ca diriginte de santier (1996-2004) și responsabil tehnic cu execuția (2002-2007). Evaluator de afaceri ANEVAR (1998-2001). Evaluator de bilanț de mediu MAPPM (2000-2002). Instructor pentru achiziții publice MFP (din 2003). Instructor PREMA InWent Capacity Building (din 2004). Experiență în proiecte FIDIC RED BOOK (1997-2001) și FIDIC YELLOW BOOK (1999-2003), cofinanțate prin Banca Mondială și BERD, precum și în programe PHARE și ISPA.

A publicat 11 studii tehnice și economice, dintre care 3 prezentate în strainatate, precum și 8 articole.

ABSTRACT. Starting from traditional definitions of Engineering and Liberalism the author highlights the similarities between the two, focusing on the frame shaped by quality of technical and management processes against the quality of life. Some additional boundaries to dissertation's subject, founded within the contemporary society, contribute to an opening towards engineers' career development paradigm priority changes, as for an important voice throughout the Romanian civil society.

REZUMAT. Pornind de la conceptele de inginerie și liberalism, autorul prezintă similitudinile dintre acestea, cu accent pe calitatea proceselor tehnice și manageriale în condițiile creșterii calității vieții. Unele extensii ale conceptelor abordate, impuse de societatea contemporană, aduc modificări paradigmei dezvoltării profesionale în cariera de inginer. Astfel, inginerii dobândesc un cuvânt greu de spus în cadrul societății civile din România.

Inginer, în timpul Renașterii, în secolul al XV-lea, era numit rezolvitorul de probleme, „cel care are cunoștințele și prezența de spirit pentru a oferi o soluție aplicabilă la momentul potrivit”. Din această definiție remarcăm că, inițial, inginerul nu era chemat să rezolve probleme exclusiv tehnice. Cerințele pe care le avea de îndeplinit erau înțelegerea situației existente, posesia unei experiențe practice și calificarea corespunzătoare nevoilor efective, alegerea și aplicarea metodelor și procedurilor care să conducă la cea mai eficientă „recăștigare a armoniei pierdute”.

În mod tradițional, inginerul este un specialist care își oferă serviciile, adică experiența, calificarea și ingenuitatea, în interesul comunității care i le solicită. Privind lucrurile prin această prismă, observăm că inginerul nu este legat de o instituție sau ramură economică în măsura cu care ne-am obișnuit în România ultimilor 50 de ani. Principala datorie a inginerului nu este aceea de șef de echipă de muncitori sau de maistru, care pregătește aplicarea în practică a unor soluții, sau de administrator al punctului de lucru, rob al raportărilor asupra bilanțurilor de consumuri. Menirea sa creativă este aceea de a găsi și aplica cele mai potrivite soluții care să ajute la deblocarea unor situații incerte/riscante și la prospectarea tehnică și științifică a unui confort maximal pentru utilizatorii și colateralii obiectului (material, instalație, utilaj, construcție, amenajare sau vehicul) asupra căruia își concentrează atenția. Răspunzând unei comenzi sociale, activitatea inginerului se măsoară proporțional cu importanța problemei și cu calitatea metodei aplicate la rezolvarea acesteia.

De aici decurge necesitatea responsabilizării individuale a inginerului.

Liberalismul este o doctrină politică focalizată pe asumarea responsabilității contribuției individuale a cetățenilor pentru bunul mers al cetății. Cetățenii se întâlnesc pe piața liberă în calitate de furnizori, clienți sau consumatori. Relațiile care se desfășoară între ei sunt reglementate de o serie de norme sociale convenite, concretizate într-un sistem juridic care acordă valorii rezultate din asumarea responsabilității individuale recunoaștere civică, în funcție de importanța socială a contribuției fiecăruia dintre cetățeni. Istoric vorbind, evoluția politică din principatele românești și, ulterior, din România a fost foarte lentă. Dar, în perioada de maximă influență politică a „partidei liberale”, țara noastră a fost condusă de ingineri – specialiști absolvenți ai învățământului superior tehnic. Mă refer aici la Ion I.C. Brătianu, fost prim-ministru, ca și la Vintilă Brătianu, fondatorul, în 1903, al Uniunii Generale a Industriașilor din România. Subliniez ca inițiativa personală, încrederea în sine și autorespectul bazat pe rezultate profesionale, în special pe cele ale inginerilor, se află în rezonanță cu deviza liberală „Prin noi înșine spre prosperitate”.

Din aceasta cauză, cred că rezultatele calitative ale activității ingineresti depind, în cea mai mare măsură, de modul în care inginerii înțeleg să-și ofere serviciile în plan organizatoric și tehnic. Aplicarea standardelor de calitate ale produselor și proceselor este necesară, dar nu suficientă pentru obținerea efectelor durabile asupra calității vieții indivizilor. Calitatea vieții – reflectată parțial prin

NOUA VIZIUNE ASUPRA CALITĂȚII EUROPENE

---

calitatea modului de lucru și a rezultatelor aplicative – poate fi orientată atât pe baza unui sistem de standarde, acceptat de o parte a inginerilor, cât și pe baza unor bune practici, care, în general includ detaliile și orientările din sistemul de standarde amintit. Aș da exemplul protecției mediului natural și amenajat, pentru care se poate aplica atât familia de standarde de calitate ISO 14000:98, cât și metoda germană de management profitabil de mediu, înregistrată sub marca PREMA/PRUMA®. Diferența dintre ele este următoarea: conformitatea sistemului de management de mediu al unei organizații poate fi certificată exclusiv pe baza standardului de calitate, iar de multe ori certificarea este formală, pe când rezultatele efective și durabile asupra activității unei organizații sunt implementate pe baze tehnice și economice, prin metoda managementului profitabil de mediu.

Schimbarea de perspectivă asupra derulării carierei inginerilor aduce soluții la problemele tradiționale nesoluționate în societatea românească: finanțarea insuficientă a cercetării fundamentale și aplicative, lipsa menținerii

valorilor autohtone în circuitul economic național spre beneficiul țării, precum și îmbunătățirea limitată a raporturilor dintre calitatea activității ingineresti și calitatea vieții, în general. Înfruntarea acestei ultime provocări solicită, în mod expres, întărirea demersului societății civile care vizează buna guvernare a României. Prin urmare, locul Asociației Generale a Inginerilor din România, așa cum îl văd eu în contextul afirmării societății civile, nu este „la remorca guvernelor”, ci acela de grup de interes național pentru formarea, susținerea și reînnoirea calității vieții în comunitatea românească de pretutindeni, prin recurgerea la metodele parteneriatului public-privat.

În accepțiunea liberală, problema socială poate fi rezolvată doar prin integrarea cetățenilor în circuitul economic, acolo unde ei se pot manifesta în mod legal, cu beneficii personale materiale sau nemateriale maxime și nu exclusiv prin asistență socială din partea statului. Iată problema la care noi, inginerii, trebuie să dăm o soluție acum!

NOI APARIȚII ÎN EDITURA AGIR

Mario Duma

CERCETAREA, INDUSTRIA, ECONOMIA ROMÂNIEI ȘI CONEXIUNILE LOR

Diagnoze, politici, soluții, noi abordări

Format 170 x 240 mm, 428 pagini, 250.000 lei

Volumul reprezintă o selecție de 91 studii, eseuri, și articole, publicate de autor în decurs de patru decenii (1965-2004).

Lucrarea cuprinde o introducere, patru părți – *I. Știință-tehnologie-economie-societate; II. Deficiențe fundamentale ale sistemului zis socialist, implementat în România; III. Opțiuni și politici ale tranziției* (cu grupajele Climatul politic și Reforma economică); *IV. Impactul unor mecanisme ale tranziției asupra progresului economic și tehnologic* (cu grupajele Legislația muncii, Fiscalitatea, Prețurile, Proprietatea-privatizarea-demonopolizarea și Managementul întreprinderilor) –, o încheiere și anexe.

Se prezintă o mare varietate de probleme din sferile reunite ale cercetării, industriei și economiei în ansamblu, considerate sinergic și abordate pornind de la punctul de vedere al practicianului cu o vastă experiență în sferele menționate, până la unele fundamentări teoretice, de la semnalarea de inadvertențe și lacune până la emiterea și promovarea de soluții în politici și în legislație. Autorul pornește de la obiectivele facilitării și stimulării progresului în planurile economic, tehnologic, ecologic, socio-uman. Un alt fir conducător este preocuparea pentru creșterea discernământului actualei generații de specialiști, cărora le pune la dispoziție, într-o formă interesantă, plină de trimiteri la fenomene concrete, experiența pe care a acumulat-o.